

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projektowanie uniwersalne kultury - dostępność w instytucjach kultury

Zadanie 1 Przedsięwzięcie szkoleniowe

Strategia wdrażania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury

Dokument służy wypracowaniu strategii wdrażania dostępności w instytucji kultury. Wskazuje najważniejsze zagadnienia i obszary, które muszą być wzięte pod uwagę w sytuacji tworzenia planu inicjowania i rozwijania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury.

Regulamin zadania 1 w projekcie „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury”, definiuje Strategię wdrożenia modelu dostępności jako – dokument opisujący sposób wdrożenia modelu dostępności, uwzględniający m.in. cele i harmonogram działań, dobór narzędzi niezbędnych do tworzenia oferty kulturalnej z partycypacyjnym udziałem grupy docelowej, opis zasad komunikacji z grupą docelową oraz interesariuszami działań IK, sposobu identyfikacji potrzeb i doboru środków ich zaspokajania, identyfikację ryzyk, sposoby weryfikacji sukcesu oraz niezbędne zasoby.

Tworzenie strategii ma być Wynikiem ciągu szkoleń i sesji tutorskich oraz pracy nad autodiagnozą, które są zaproponowane każdej instytucji kultury włączonej w to działanie.

Opracowywanie strategii jest pomyślane jako proces, w który należy zaangażować jak najwięcej pracowników i pracownic każdej instytucji. Punktem wyjścia do tworzenia strategii jest obecna, zidentyfikowana w całym spektrum działań projektowych sytuacja instytucji kultury. W oparciu o ten stan proponujemy stworzyć strategię w dwóch wymiarach – planu krótkoterminowego i długoterminowego. Spojrzenie na instytucję w tych dwóch wymiarach pozwoli, naszym zdaniem, najlepiej przygotować się do wdrażania zmian systematycznych, efektywnych i odpowiadających rzeczywistym możliwościom instytucji kultury. Pozwoli też odpowiedzieć na oczekiwania odbiorców ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnością i osób starszych.

Dokument wskazuje elementy, które można wziąć pod uwagę przy budowaniu strategii wdrażania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury. Poszczególne punkty/obszary mogą zostać dowolnie rozszerzone według uznania instytucji kultury, uwspólnione z procedurami wewnętrznymi instytucji lub dostosowane do już istniejących dokumentów.

Stan obecny

Rodzaj instytucji kultury, zespół i podejmowane działania

Wypełniając ten punkt można skorzystać z opublikowanego na stronie www instytucji, a wymaganego przez Ustawę o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, opisu działań podejmowanych przez IK. **Limit słów:** maksymalnie 500.

W tej części proszę uwzględnić zwłaszcza:

1. Nazwę, rodzaj instytucji kultury i założenia programowe.
2. Zespół, kompetencje pracowników i pracownic.
3. Działania będące w stałej ofercie instytucji oraz działania nietypowe, podjęte na przykład w ostatnim roku działalności.
4. Współpracę ze środowiskami, organizacjami i podmiotami lokalnymi, nie tylko związanymi z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi jest prężnie rozwijającą się instytucją kultury powołaną przez Miasto Łódź w 2011 roku. Zajmujemy się upamiętnianiem wielokulturowej historii Łodzi i Polski, krzewieniem idei tolerancji i współpracy międzynarodowej, przeciwdziałaniem przejawom dyskryminacji wobec osób różnych narodowości, religii, światopoglądów, przypominaniem ważnych wydarzeń historycznych, a także postaci, które odegrały istotną rolę w budowaniu naszej tożsamości.

Jesteśmy instytucją doświadczoną w organizacji projektów kulturalnych i edukacyjnych w wymiarze lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Poprzez kulturę (wystawy, publikacje, koncerty, warsztaty, spektakle teatralne) i różnorodne działania edukacyjne (wykłady, warsztaty, seminaria, spacer) uczymy historii Polski, Europy i świata. Prowadzimy również działalność wydawniczą. W ostatnim czasie wydaliśmy powieści Chavy Rosenfarb – pochodzącej z Łodzi żydowskiej pisarki i poetki, tworzącej w języku Jidysz.

Naszym podstawowym celem jest prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej, oraz upowszechnianie idei tolerancji i przeciwdziałanie przejawom rasizmu, ksenofobii i braku szacunku dla ludzi odmiennych światopoglądów, pochodzenia i kultury. Zgodnie ze statutem Centrum Dialogu realizuje także projekty upamiętniające łódzką społeczność żydowską oraz działania na rzecz upamiętnienia Ocalałych i Sprawiedliwych oraz ich rodzin. W imieniu władz Łodzi Centrum Dialogu organizuje – we współpracy z innymi partnerami - coroczne miejskie uroczystości dedykowane upamiętnieniu Likwidacji Litzmannstadt Getto Centrum

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dialogu od 2011 roku organizuje także przyznawanie w imieniu Prezydenta Miasta Łodzi tzw. Drzew Pamięci w Parku Ocalałych osobom pochodzącym z Łodzi, które przeżyły Zagładę. Utrzymuje również kontakt z rodzinami Ocalałych z całego świata.

Od początku istnienia Centrum Dialogu ściśle współpracuje z mniejszościami, z łódzkimi Romami, ze społecznością muzułmańską, parafiami różnych wyznań. Działamy też ze społecznością lokalną na obszarze Bałut, dzielnicy „trudnej” i pozbawionej szerokiej oferty kulturalnej. Organizujemy wielopokoleniowe i wielokulturowe pikniki, łączące w sobie ofertę kulturalną z wysokim poziomem rozrywki i relaksu na świeżym powietrzu.

Zespół CD – 17 osób - składa się z pracowników merytorycznych, administracyjnych i technicznych. Pracownicy Centrum Dialogu posiadają kompetencje w zakresie tworzenia i realizacji programów edukacyjnych, budowania programów wydarzeń artystycznych i kulturalnych oraz wykazują się dużą biegłością w realizacji wydarzeń zarówno kulturalnych, artystycznych i rozrywkowych – jak koncerty, festiwale, wystawy, pikniki, spotkania i dyskusje z ekspertami, ale również oficjalnych uroczystości upamiętniających.

W stałej ofercie CD znajdują się zajęcia edukacyjne dla wszystkich grup wiekowych z zakresu: nauka o wartościach, antydyskryminacja, wielokulturowa historia Łodzi, otwarty, empatyczny dialog. Oferujemy warsztaty łączące elementy zabawy, sztuki i nauki; interdyscyplinarne spacer po Parku Ocalałych; wykłady historyczne. Prowadzimy również cykl filmowy „Młode Horyzonty Edukacja”, prezentujący wartościowe filmy dla dzieci i młodzieży – od przedszkolaków do maturzystów.

Jesteśmy organizatorami Festiwalu Łódź Wielu Kultur (dawniej Łódź Czterech Kultur i Dialogu Czterech Kultur) – interdyscyplinarnego święta sztuki: teatru, performansu, literatury, muzyki, tańca, sztuk wizualnych i aktywizmu. Opowiadamy nie tylko o narodach czy religiach, ale także o tożsamościach społecznych i kulturowych, które współistnieją w Łodzi, tworząc współczesną wielokulturową tkankę miasta. Ostatnia edycja to około 10 000 publiczności w różnym wieku (od dzieci do seniorów) i różnej narodowości, 60 wydarzeń w ponad 20 lokalizacjach w całej Łodzi. Staramy się, aby z roku na rok Festiwal był coraz bardziej dostępny dla osób z różnymi potrzebami.

Zarówno przy organizacji Festiwalu, jak i innych wydarzeń, współpracujemy z miejskimi instytucjami kultury, szkołami, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością.

Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach

Proszę opisać dotychczas przeprowadzone działania, które miały na celu diagnozę potrzeb środowisk osób z niepełnosprawnościami, w tym działania o charakterze badawczym, animacyjno-badawczym czy sieciującym. Proszę uwzględnić zaangażowanie pracowników i pracowników instytucji kultury w takie działania, sytuacje wykorzystania zewnętrznych ekspertów, wskazać kontekst podjętych dotychczas działań.

Limit słów: maksymalnie 500.

W 2021 roku Centrum Dialogu przeprowadziło audyt dostępności architektonicznej we współpracy ze spółdzielnią socjalną FADO, w której skład wchodzi eksperci i ekspertki ds. dostępności oraz samorządnicy. W 2025 Centrum Dialogu realizuje kilka projektów mających na celu poprawę dostępności architektonicznej, komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej. Uzyskaliśmy grant z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dwuletni projekt "Dostępność w Dialogu - nowa jakość" w ramach programu Infrastruktura Domów Kultury, którego operatorem jest Narodowe Centrum Kultury. W ramach tego projektu zostały przeprowadzone warsztaty z samorządnikami, osobami z niepełnosprawnością ruchu, słuchu, wzroku, w spektrum autyzmu i w wieku senioralnym, których celem jest poprawa dostępności i komunikacji w budynku Centrum Dialogu oraz w otaczającym go Parku Ocalałych. Obecnie jesteśmy na etapie podsumowań tych warsztatów i pracujemy nad nowym systemem nawigacji przestrzennej. Przy okazji dostaliśmy wiele informacji od samorządników na temat innych aspektów dostępności, które chcielibyśmy zrealizować w ramach Projektowania Uniwersalnego Kultury. Zamierzamy też starać się o środki z innych programów grantowych, które umożliwią nam realizację wszystkich postulatów.

W międzyczasie nasi pracownicy i pracowniczki byli/byli również zaangażowani/e we współorganizację Festiwalu Fundacji Dom w Łodzi "Pełnia Życia" organizowany z myślą o porzuconych dzieciach chorych i z niepełnosprawnościami. Przy okazji innych wydarzeń w Centrum Dialogu poszczególni koordynatorzy projektów konsultowali wydarzenia z Polskim Związkiem Głuchych Oddział w Łodzi. Uzgodniliśmy z jego członkiniami, które spektakle, spotkania czy inne wydarzenia artystyczne interesują osoby g/Głuche i w związku z tym wymagają tłumaczenia na Polski Język Migowy. Przy okazji zespół wziął udział w szkoleniu z podstaw komunikacji z osobą Głuchą, a jedna z pracowniczek ukończyła w 2025 roku kurs A1 Polskiego Języka Migowego, tak aby móc się lepiej poznać potrzeby środowiska osób g/Głuchych.

W latach 2023-2024 zatrudnialiśmy też w Centrum Dialogu samorzecznicką poruszającą się na wózku, która przeprowadzała warsztaty dla dzieci na wystawie Elementarz Empatii oraz konsultacje dostępności architektonicznej budynku.

W bieżącym roku jedna z pracownic bierze udział w szkoleniu Narodowego Centrum Kultury „Laboratorium Dostępności” (zadanie 3.2), w ramach którego nie tylko odbywają się szkolenia z ekspertami, lecz także spotkania z samorzecznikami oraz spotkania sieciujące umożliwiające wymianę doświadczeń między instytucjami kultury mające na celu poprawę dostępności.

Opis głównych barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w zakresie realizacji działań kulturalnych.

Opis należy sporządzić z uwzględnieniem Modelu dostępnej kultury – etapów podróży odbiorcy lub obszarów dostępności, w zależności od sytuacji.

Limit słów: maksymalnie 500.

Omawiając bariery w zapewnianiu dostępności naszej instytucji w poszczególnych obszarach uwzględniliśmy koncepcję podróży odbiorcy, w ramach której analizie został poddany cały łańcuch zdarzeń składających się na dostępność naszej instytucji. Takie podejście pozwoliło nam w sposób uporządkowany przyjrzeć się działalności Centrum Dialogu i zidentyfikować braki czy bariery, które mogą skutkować niedostępnością naszej oferty. Rozpoznawanie barier prowadziliśmy we współpracy z osobami ze szczególnymi potrzebami we wszystkich obszarach: wzroku, słuchu, ruchu, czucia i rozumienia.

1. Dostępność informacji o wydarzeniach kulturalnych i możliwościach korzystania z nich/bariery:

- Strona internetowa instytucji www.centrumdialogu.com nie jest w pełni zgodna z wymogami WCAG 2.2. (m.in. brak opisów alternatywnych, nieczytelne menu, zbyt mały kontrast, brak czytelnej struktury tekstów, trudny język, brak informacji o ew. barierach na wydarzeniach, zła treść linków).
- Strona zarządzana przez IK www.lodz Wielokultur.pl nie jest w pełni zgodna z wymogami WCAG 2.2. (zbyt małe fonty w obszarze menu i buttony oraz obszary między elementami klikalnymi).

- Media społecznościowe (Facebook, Instagram) zarządzane przez IK nie są dostępne (m.in. trudny język, brak opisów alternatywnych, brak napisów do wszystkich materiałów video).
- Newslettery, komunikaty i informacje prasowe nie są pisane prostym językiem.
- Plakaty i ulotki informujące o wydarzeniach nie zawsze mają odpowiednie kontrasty kolorystyczne, wielkość liter i informacje o dostępności.

2. Droga do instytucji kultury / bariery:

- brak informacji o transporcie publicznym / przystankach w okolicy IK na stronie internetowej www.centrumdialogu.com oraz na kanałach Social Media
- brak systemu nawigacyjnego typu ToTuPoint
- ciężko otwierające się główne drzwi wejściowe
- brak wyraźnego oznakowania stanowiska recepcji
- brak możliwości komunikacji w Polskim Języku Migowym w recepcji IK

3. Korzystanie z oferty kulturalnej / bariery:

- brak podjazdu dla wózków na scenę w sali audytoryjnej
- brak pętli indukcyjnej w audytorium, sali wykładowej oraz recepcji
- brak możliwości swobodnego poruszania się po instytucji osób z niepełnosprawnością wzroku (brak systemu nawigacji, brak widocznych oznaczeń pomieszczeń, brak oznaczeń szyb i przeszkleń, brak oznaczeń stopni na głównej klatce schodowej, brak tyflomap lub tyflomakiet obu kondygnacji).
- brak miejsca/pokoju wyciszenia
- brak komfortki (leżanki)
- mało wydarzeń z tłumaczeniem na PJM
- bardzo mało wydarzeń z audiodeskrypcją
- brak procedur oraz narzędzi (krzesłek) do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami

4. Ewaluacja wydarzeń / bariery:

- brak standardów i narzędzi do ewaluacji wśród osób ze szczególnymi potrzebami
- mało wydarzeń poddawanych badaniu publiczności
- brak stanowiska koordynatora dostępności

5. Powrót do domu / bariery:

- brak informacji o transporcie publicznym / przystankach w okolicy IK na stronie internetowej www.centrumdialogu.com oraz na kanałach Social Media.
- brak wyznaczonego miejsca do oczekiwania na transport specjalistyczny
- brak informacji o możliwości wsparcia personelu (na przykład w odprowadzeniu do drzwi, zamówieniu taksówki)
- słabe oświetlenie po zmroku Parku Ocalałych otaczającego IK
- brak dostępnego dla wszystkich systemu oznaczeń dróg i wyjścia
- brak oznaczeń szyb i przeszkleń oraz stopni na głównej klatce schodowej
- brak systemu nawigacyjnego typu ToTuPoint

Opis najważniejszych potrzeb w zakresie tworzenia oferty instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych

Proszę opisać kluczowe potrzeby instytucji w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności, które ujawniły się przed rozpoczęciem udziału w projekcie „Projektowanie Uniwersalne Kultury” oraz w trakcie przedsięwzięcia szkoleniowego. **Limit słów:** maksymalnie 500.

Przed rozpoczęciem udziału w projekcie „Projektowanie Uniwersalne Kultury”, Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi dostrzegało potrzebę:

- usystematyzowania wiedzy o dostępności,
- zwiększenia kompetencji kadry w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami,
- dostosowania oferty edukacyjnej i wystawienniczej do różnych grup odbiorców,
- rozwoju dostępności cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej.

W trakcie przedsięwzięcia szkoleniowego ujawniły się również bardziej szczegółowe potrzeby, takie jak: brak rozwiązań w instytucji dla osób z niepełnosprawnością sensoryczną

i intelektualną, konieczność stworzenia standardów komunikacji dostępnej oraz rozwinięcia systemu zarządzania dostępnością jako procesem, a nie pojedynczego działania. Zatem opracowaliśmy zbiór potrzeb instytucji wraz z przyporządkowaniem ich do obszarów dostępności zgodnie z wytycznymi Modelu Dostępnej Kultury.

1. Dostępność organizacyjna / potrzeby:

- powołanie koordynatora dostępności (stałe zarządzanie dostępnością jako procesem, a nie jednorazowym działaniem),
- opracowanie standardów dokumentów wewnętrznych i zewnętrznych (język prosty, formaty dostępne, spójność komunikacyjna).

2. Dostępność architektoniczna / potrzeby:

- zamontowanie automatycznego otwierania drzwi,
- zakup i montaż komfortki,
- zamontowanie podjazdu dla wózków na scenę w sali audytoryjnej instytucji,
- oznaczenia stopni (pierwszy/ostatni schodek) oraz szyb / przeszkleń,
- zakup i montaż krzesełek do ewakuacji,
- wyznaczenie w instytucji miejsca do wyciszenia się (pokój wyciszeń),
- opracowanie tyflomakiet dotykowych budynku (bryły i kondygnacje 1 i 2),
- opracowanie i wdrożenie graficznych widocznych oznaczeń wejścia do/wyjścia z budynku oraz poszczególnych stref i pomieszczeń (przede wszystkim punktu recepcji).

3. Dostępność informacyjno-komunikacyjna / potrzeby:

- opracowanie informacji o działalności instytucji w tekście ETR (Easy To Read) dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze rozumienia,
- opracowanie przewodnika – informacji na temat wizyty w IK w prostym języku dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze czucia i rozumienia,
- zakup i montaż pętli indukcyjnych w audytorium, w sali wykładowej, w recepcji,
- zapewnienie usługi wideotłumacza Polskiego Języka Migowego w recepcji instytucji,

- zakup i montaż zintegrowanego systemu nawigacyjnego ToTuPoint.

4. Dostępność cyfrowa / potrzeby:

- przeprowadzenie prac programistycznych na stronie www.centrumdialogu.com w celu zwiększenia dostępności cyfrowej zgodnie z WCAG 2.2,
- przeprowadzenie prac programistycznych na stronie www.lodz Wielukultur.pl, w celu zwiększenia dostępności cyfrowej zgodnie z WCAG 2.2,
- redesign strony www.centrumdialogu.com zgodnie z zadaniami UX i WCAG 2.2,
- poprawa dostępności kanałów social media: teksty alternatywne, napisy/napisy rozszerzone, prosty język.

5. Dostępność programowa i edukacyjna / potrzeby:

- dostosowanie tras zwiedzania do potrzeb sensorycznych: np. oznaczenia, ścieżki ciche, trasy alternatywne,
- programowanie większej liczby wydarzeń dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze wzroku i słuchu (z audiodeskrypcją, z tłumaczeniem na PJM),
- tworzenie wydarzeń partycypacyjnych z osobami ze szczególnymi potrzebami,
- szkolenia pracowników.

Ogólna ocena dostępności instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami

Proszę zaznaczyć na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza całkowity brak dostępności, a 10 pełną dostępność.

Ogólna ocena dostępności instytucji kultury										
0	1	2	3	4	5	6	<u>7</u>	8	9	10

Uzasadnienie: Ogólną dostępność instytucji Centrum Dialogu oceniamy na 7/10 ze względu na:

- dużą wrażliwość i świadomość zespołu,
- rozpoczęcie pracy z samorzecznikami,
- podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności,
- zwiększanie środków finansowych na udostępnianie wydarzeń osobom ze szczególnymi potrzebami w obszarze słuchu i wzroku,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- budynek, który po zlikwidowaniu kilku wymienionych wyżej barier, będzie w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Cele w zakresie poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych

Cele instytucji w zakresie poprawy dostępności instytucji dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych perspektywie krótkoterminowej, to jest do końca 2026 roku. Limit słów: maksymalnie 500.

Uwaga: cele muszą być powiązane z opisem barier i potrzebami.

Cele Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi w zakresie poprawy dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób z innymi szczególnymi potrzebami w obszarach ruchu, słuchu, wzroku, czucia i rozumienia jako rezultaty:

1. Wprowadzenie stanowiska koordynatora dostępności w strukturze organizacyjnej IK.
2. Oznaczone, widoczne stanowisko recepcji.
3. Zapewnienie usługi wideotłumacza Polskiego Języka Migowego w recepcji instytucji.
4. Oznaczone pierwsze i ostatnie stopnie schodów w ciągu komunikacyjnym.
5. Oznaczone przeszklenia szyb i przeszkleń w budynku IK.
6. Umieszczony na stronie internetowej instytucji jej opis w tekście ETR.
7. Umieszczony na stronie internetowej oraz na miejscu w recepcji w formie drukowanej "przedprzewodnik" po IK.
8. Budynek IK wyposażony w pętlę indukcyjną.
9. Główne drzwi wejściowe do budynku IK wyposażone w system automatycznego otwierania.
10. Toaleta dla OzN wyposażona w komfortkę.
11. Budynek IK i jego bezpośrednie otoczenie wyposażone w system nawigowania ToTuPoint.
12. Zapewnione tyflomakiety bryły budynku i dwóch kondygnacji w IK.
13. Scena w audytorium IK wyposażona w podjazd dla wózków.
14. Strona internetowa IK www.centrumdialogu.com dostępna cyfrowo zgodnie z wytycznymi WCAG 2.2.
15. Strona internetowa zarządzana przez IK www.lodz Wielukultur dostępna cyfrowo zgodnie z wytycznymi WCAG 2.2.
16. Budynek IK wyposażony w krzeselka do ewakuacji.

17. Stanowisko recepcji wyposażone w monitor do wyświetlania informacji z tłumaczeniem na PJM.

Cele instytucji w zakresie poprawy dostępności instytucji dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w perspektywie długookresowej, to jest do końca 2030 roku. Limit słów: maksymalnie 500.

Uwaga: cele muszą być powiązane z opisem barier i potrzebami.

Cele IK Centrum Dialogu w zakresie poprawy dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób z innymi szczególnymi potrzebami w obszarach ruchu, słuchu, wzroku, czucia i rozumienia jako rezultaty:

1. Wyznaczenie i zaprojektowanie pokoju wyciszeń w IK z myślą o osobach ze szczególnymi potrzebami, przede wszystkim w obszarze czucia.
2. Informacje zamieszczane na stronach internetowych IK oraz w przestrzeni IK pisane prostym językiem lub w ETR w celu zwiększania dostępności w obszarze rozumienia
3. Kanały Social Media IK dostępne cyfrowo.
4. Trasy zwiedzania, ścieżki edukacyjne dla osób ze szczególnymi potrzebami.
5. Dostępność cyfrowa i informacyjno-komunikacyjna dokumentów wewnętrznych i zewnętrznych wysyłanych poza IK.
6. Standardy ewaluacji wydarzeń przez uczestników dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami i osób starszych.
7. Wydarzenia organizowane w IK dostępne w różnych obszarach (słuchu, wzroku).

Planowany sposób pomiaru osiągnięcia celu krótkoterminowego.

Należy podać nazwę i definicję wskaźnika, jego wartość oraz sposób pomiaru.

Limit słów: maksymalnie 500.

Wskaźnik **binarny** (0/1), gdzie osiągnięcie celu = 1, brak = 0, sposób pomiaru uzależniony od danego celu (weryfikacja fizyczna, dokumentacja fotograficzna, protokół odbioru, podpisana umowa).

Nazwa wskaźnika	Definicja wskaźnika	Wartość docelowa	Sposób pomiaru
Stanowisko koordynatora dostępności w IK	0 – brak koordynatora 1 – pracownik IK z zakresem obowiązków koordynatora dostępności	1	Podpisana umowa/aneks, uwzględnienie w strukturze organizacyjnej IK
Oznaczone, widoczne stanowisko recepcji	0 – brak oznaczenie recepcji 1 – oznaczenie stanowiska recepcji	1	Weryfikacja fizyczna, dokumentacja fotograficzna
Usługa wideotłumacza PJM w recepcji IK	0 – brak usługi wideotłumacza 1 – Usługa wideotłumacza dostępna na stanowisku recepcji	1	Podpisana umowa abonamentowa
Oznaczone pierwsze i ostatnie stopnie schodów w ciągu komunikacyjnym na głównej klatce schodowej	0 – brak oznaczeń stopni 1 – oznaczenia stopni w ciągu komunikacyjnym na głównej klatce	1	Weryfikacja fizyczna, dokumentacja fotograficzna
Usługa oznaczenia szyb i przeszkleń w budynku IK	0 – brak oznaczeń 1 – wykonana usługa oznaczenia szyb i przeszkleń	1	Protokół odbioru, dokumentacja fotograficzna
Opis instytucji w tekście ETR zamieszczony na stronie internetowej IK	0 – brak opisu IK w ETR 1 – opis IK w ETR na stronie www	1	Audyt wewnętrzny
Zamieszczony na stronie internetowej oraz na miejscu w recepcji w formie drukowanej “przedprzewodnik” po IK	0 – brak przedprzewodnika 1 – przedprzewodnik na stronie www oraz drukowany w IK	1	Audyt wewnętrzny
Budynek IK wyposażony w pętlę indukcyjną	0 – brak pętli indukcyjnej 1 – pętla indukcyjna w budynku IK	1	Protokół odbioru
Usługa montażu siłownika automatycznego otwierania	0 – brak funkcji automatycznego otwierania drzwi	1	Protokół odbioru

głównych drzwi wejściowych do budynku IK	1 – wykonana usługa montażu silnika automatycznego otwierania drzwi		
Usługa montażu komfortki w toalecie dla OzN	0 – brak komfortki w toalecie dla OzN 1 – wykonana usługa montażu komfortki	1	Protokół odbioru
Budynek IK i jego bezpośrednie otoczenie wyposażone w system nawigowania ToTuPoint	0 – brak systemu nawigacji ToTuPoint 1 – system ToTuPoint w budynku IK i jego otoczeniu	1	Protokół odbioru
Usługa produkcji tyflomakiet: bryły i dwóch kondygnacji w budynku IK	0 – brak tyflomakiet 1 – tyflomakiety bryły i 2 kondygnacji w IK	1	Protokół odbioru
Scena w audytorium IK wyposażona w podjazd dla wózków	0 – brak podjazdu na scenę 1 – scena wyposażona w podjazd dla wózków	1	Weryfikacja fizyczna, dokumentacja fotograficzna
Strona internetowa IK www.centrumdialogu.com dostępna cyfrowo zgodna z wytycznymi WCAG 2.2.	0 – strona niezgodna z wytycznymi WCAG 2.2. 1 – strona zgodna z WCAG 2.2.	1	Audyt wewnętrzny
Strona internetowa zarządzana przez IK www.lodz Wielukultur dostępna cyfrowo zgodnie z wytycznymi WCAG 2.2.	0 – strona niezgodna z wytycznymi WCAG 2.2. 1 – strona zgodna z WCAG 2.2.	1	Audyt wewnętrzny
Usługa zakupu i montażu 2 krzeseł do ewakuacji w dwóch ciągach komunikacyjnych	0 – brak krzesełek do ewakuacji 1 – wykonana usługa zakupu i montażu krzesełek do ewakuacji	1	Protokół odbioru
Stanowisko recepcji wyposażone w monitor do wyświetlania informacji i video z tłumaczeniem na PJM	0 – brak monitora na recepcji 1 – Stanowisko recepcji wyposażone w monitor do wyświetlania informacji z tłumaczeniem na PJM	1	Weryfikacja fizyczna, dokumentacja fotograficzna

Plan działań na rzecz osiągnięcia postawionych celów

Opis działań planowanych do podjęcia w perspektywie krótkoterminowej, to jest do końca 2026 roku.

Działania muszą być zgodne z diagnozą: opisem głównych barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych oraz opisem najważniejszych potrzeb w zakresie tworzenia oferty instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Musi być widoczny ich związek z postawionym celem/celami. Działania muszą być zgodne z Modelem dostępnej kultury – wskazywać na obszar dostępności, etap podróży odbiorcy oraz krok, którego/których będą dotyczyły. Katalog działań musi być sporządzony w taki sposób, by wiadomo było, które są zależne od ewentualnego otrzymania grantu w II etapie projektu, a które zostaną zrealizowane niezależnie.

Limit słów: maksymalnie 500.

Planowe działania	Cel	Obszar	Etap	Krok	Zależność od grantu	Termin
- zmiana w strukturze IK - rekrutacja - zatrudnienie koordynatora - poinformowanie zespołu	1	wszystkie	wszystkie	1, 4, 5, 6	NIE	31.03.26
- projekt oznaczeń recepcji - wycena - realizacja	2	rozumienie, ruch	Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Zakup biletów, Poruszanie się w przestrzeni IK	7	NIE	30.11.26

- wycena usługi videotłumacza PJM na stanowisku recepcji - zabezpieczenie środków w planie finansowym - zamówienie usługi - przeszkolenie pracowników	3	słuch rozumieni e	Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Zakup biletów, Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie się w przestrzeni	5, 7	NIE	31.03.26
- wycena oznaczeń stopni na głównej klatce schodowej - zabezpieczenie środków w planie finansowym - zakup, montaż	4	wzrok, ruch	Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie się w przestrzeni	5	NIE	31.03.26
- projekt oznaczeń szyb i przeszkleń w budynku IK - wycena oznaczeń - zabezpieczenie środków w planie finansowym - zlecenie usługi - odbiór	5	wzrok, ruch	Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie się w przestrzeni	5	NIE	31.03.26
- opracowanie tekstu w ETR - konsultacja z samorzecznikami	6	rozumieni e	Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Droga na	2,7	NIE	30.06.26

- opublikowanie na stronie IK			wydarzenie i z powrotem			
- projekt przedprzewodnika - testowanie z udziałem samorządnych - umieszczenie na stronie internetowej oraz w wersji drukowanej w IK	7	rozumienie, czucie	Pozyskanie wiadomości, Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie się w przestrzeni	2,7	NIE	30.06.26
- konsultacje z samorządnikami - postępowanie przetargowe - montaż pętli indukcyjnej - odbiór - szkolenie pracowników	8	słuch, rozumienie	Doświadczenie wydarzenia	5,6	TAK	30.09.26
- postępowanie przetargowe - montaż siłownika drzwi wejściowych - odbiór techniczny	9	ruch, wzrok	Droga na wydarzenie i z powrotem	5,6	TAK	30.09.26
- postępowanie przetargowe - montaż komfortki - odbiór techniczny	10	ruch	Poruszanie się w przestrzeni	5	TAK	30.11.26
- konsultacje dot. systemu nawigacji ToTuPoint w przestrzeni i otoczeniu	11	wzrok, ruch	Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie	2,5	TAK	30.11.26

IK z osobami niewidomymi - przetarg - montaż - odbiór - testowanie			się w przestrzeni			
- konsultacje z osobami niewidomymi - postępowanie przetargowe - zamówienie tyflomakiet - odbiór	12	wzrok, ruch	Droga na wydarzenie i z powrotem, Poruszanie się w przestrzeni	2,5	TAK	30.09.26
- postępowanie przetargowe - zakup podjazdu dla wózków - odbiór techniczny	13	ruch	Poruszanie się w przestrzeni, Doświadczenia wydarzenia	5	TAK	30.06.26
- audyt strony www.centrumdialogu.com - przetarg - prace programistyczne - walidacja	14	wzrok, słuch, rozumienie	Pozyskanie wiadomości, Zakup biletów, Utrzymanie kontaktu z publicznością po wydarzeniu	5	TAK	30.11.26
- audyt strony www.lodz.wielukultur.pl - przetarg - prace programistyczne - walidacja	15	wzrok, słuch, rozumienie	Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Zakup biletów, Utrzymanie kontaktu z	5	NIE	30.06.26

			publicznością po			
- postępowanie przetargowe - zakup, montaż krzesełek ewakuacyjnych - szkolenie pracowników z obsługi	16	ruch	Poruszanie się w przestrzeni	5	TAK	30.06.26
- postępowanie przetargowe - zakup i montaż ekranu - publikacja informacji z tłumaczeniem na PJM	17	wzrok, słuch, rozumienie	Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Zakup biletów	5	TAK	30.09.26

Opis działań planowanych do podjęcia w perspektywie długoterminowej, to jest do końca 2030 roku.

Działania muszą być zgodne z diagnozą: opisem głównych barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych oraz opisem najważniejszych potrzeb w zakresie tworzenia oferty instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Musi być widoczny ich związek z postawionym celem/celami. Działania muszą być zgodne z Modelem dostępnej kultury – wskazywać na obszar dostępności, etap podróży odbiorcy oraz krok, którego/których będą dotyczyły. Katalog działań musi być sporządzony w taki sposób, by wiadomo było, które są zależne od ewentualnego otrzymania grantu w II etapie projektu, a które zostaną zrealizowane niezależnie. **Limit słów:** maksymalnie 500.

Planowe działania:

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- projekt pokoju wyciszeń z wyceną poszczególnych elementów
- testowanie prototypu
- pozyskanie środków
- postępowanie przetargowe
- realizacja
- testowanie z osobami ze szczególnymi potrzebami
- ew. poprawa projektu

Cel: 1

Obszar: czucie

Etap: Poruszanie się w przestrzeni IK, Doświadczenie wydarzenia

Krok: 2, 5

Zależność od grantu: NIE

Termin: 31 grudnia 2029

Planowe działania:

- szkolenie pracowników z pisania w prostym języku i ETR
- opracowywanie informacji o wydarzeniach w języku prostym
- testowanie z osobami ze szczególnymi potrzebami

Cel: 2

Obszar: rozumienie

Etap: Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Doświadczenie wydarzenia

Krok: 6, 7

Zależność od grantu: NIE

Termin: 31 grudnia 2027

Planowe działania:

- szkolenie z dostępności cyfrowej osób odpowiedzialnych za kanały Social Media IK
- dodawanie tekstów alternatywnych do publikowanych zdjęć i grafik, dodawanie napisów rozszerzonych lub audiodeskrypcji do materiałów video

Cel: 3

Obszar: widzenie, słyszenie, rozumienie

Etap: Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu

Krok: 7

Zależność od grantu: NIE

Termin: 31 grudnia 2027

Planowe działania:

- Konsultacje z samorzecznikami dot. poruszania się po IK i w jej otoczeniu
- Projekt ścieżek edukacyjnych i tras zwiedzania w oparciu o system ToTuPoint i nowe oznakowanie przestrzeni IK
- Opracowanie
- Wdrożenie
- Promocja

Cel: 4

Obszar: widzenie, ruch, rozumienie

Etap: Poruszanie się w przestrzeni IK, Doświadczenie wydarzenia

Krok: 6

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zależność od grantu: TAK

Termin: 31 grudnia 2028

Planowe działania:

- Szkolenia pracowników z opracowywania dokumentów
- Szkolenia pracowników z prostego języka
- Testowanie z osobami o szczególnych potrzebach

Cel: 5

Obszar: widzenie, rozumienie

Etap: Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu, Utrzymanie kontaktu z publicznością po wydarzeniu

Krok: 2, 6, 8

Zależność od grantu: NIE

Termin: 31 grudnia 2027

Planowe działania:

- Konsultacje z samorzecznikami
- Opracowanie sposobów ewaluacji wydarzeń z uwzględnieniem różnych potrzeb
- Szkolenie pracowników z badania publiczności

Cel: 6

Obszar: czucie, rozumienie

Etap: Utrzymanie kontaktu z publicznością po wydarzeniu

Krok: 8

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zależność od grantu: TAK (w przypadku uzyskania grantu mamy nadzieję na większą liczbę odbiorców ze szczególnymi potrzebami)

Termin: 31 grudnia 2028

Planowe działania:

- Badania potrzeb publiczności ze szczególnymi potrzebami
- Projektowanie wydarzeń kulturalnych we współpracy z osobami ze szczególnymi potrzebami z zagwarantowaniem dostępności w różnych obszarach
- Promocja wydarzeń różnymi dostępnymi kanałami

Cel: 7

Obszar: czucie, rozumienie

Etap: Pozyskanie wiadomości o wydarzeniu , Doświadczenie wydarzenia, Utrzymanie kontaktu z publicznością po wydarzeniu

Krok: 2, 4, 6, 7, 8

Zależność od grantu: TAK (uzyskanie grantu umożliwi wprowadzenie narzędzi niezbędnych do obsługi ze szczególnymi potrzebami))

Termin: 31 grudnia 2028

Opis tego, jakie znaczenie dla realizacji celów krótkoterminowego i długoterminowego będzie miało ewentualne uzyskanie grantu. Limit słów: maksymalnie 500.

Etap autodiagnozy i analiza modelu dostępności uzmysłowiły nam, co możemy praktycznie bez nakładów finansowych zrobić dla zwiększenia dostępności w obszarze rozumienia, np. używając w komunikatach prostego języka, informując o obecnych barierach, nawiązując kontakty z samorzecznikami. Jednak uzyskanie grantu jest kluczowe dla realizacji kluczowych celów krótkoterminowych, gdyż zniwelowanie istniejących barier architektonicznych i komunikacyjno-informacyjnych (zwłaszcza automatyka drzwi wejściowych, zakup i montaż komfortki (specjalistycznej leżanki), wdrożenie systemu nawigacji ToTuPoint, tyflomakiety czy montaż pętli indukcyjnej) oraz cyfrowych

(dostosowanie strony internetowej www.centrumdialogu.com do wymogów WCAG 2.2.) wymaga olbrzymich nakładów finansowych, których nie przewiduje dotacja podmiotowa i na które instytucja musi pozyskiwać samodzielnie środki zewnętrzne (przede wszystkim dotacje ministerialne), a co może, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia, zająć wiele lat. Na 2026 rok mamy już pozyskany grant na zwiększenie dostępności komunikacyjno-informacyjnej: oznaczenia i system nawigacji po budynku Centrum Dialogu. Jednak ze biorąc pod uwagę rozmiar naszego budynku oraz otaczającą przestrzeń Parku Ocalałych, który ze względu na swój charakter i tematykę stanowi nieodłączną część naszej instytucji, jest on zbyt mały na pokrycie potrzeb oraz wymogów wynikających z ustawy z 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, standardów i dobrych praktyk.

Z kolei realizacja celów krótkoterminowych pozwoli na zabezpieczenie w budżecie IK środków na szkolenia pracowników, stałe podnoszenie ich kompetencji, a przede wszystkim umożliwi organizację większej liczby wydarzeń kulturalnych dostępnych w różnych obszarach. Środki przeznaczane w tym momencie na wypożyczanie narzędzi, takich jak pętla indukcyjna czy podjazd dla wózków będą mogły być przekazywane na usługi zwiększające dostępność, np. tłumaczenia na PJM czy audiodeskrypcje spotkań i spektakli.

Naszym głównym celem jest uniwersalne projektowanie wydarzeń w ścisłej współpracy z osobami ze szczególnymi potrzebami, a nie jedynie udostępnianie kilku wybranych pozycji z oferty instytucji. Punktem wyjścia do realizacji tego celu jest świadomy, wrażliwy zespół, który już mamy oraz dostępna infrastruktura, o którą się właśnie staramy.